

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Comisia pentru constituționalitate

Nr.LXVIII/1419/12.09.2023

*Comisia pentru agricultură, industrie
alimentară și dezvoltare rurală*

Nr.XXIII/313/29.08.2023

RAPORT COMUN

asupra **Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare,**

ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 287/2023
(L304/2022)

În temeiul art. 147 alin. (2) din Legea fundamentală, în conformitate cu prevederile art. 154 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală**, prin adresa L304/2022 din 10 iulie 2023, au fost sesizate în procedura reexaminării, de către Biroul permanent al Senatului, în vederea elaborării raportului comun **asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 287 din 24 mai 2023**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 593 din 29 iunie 2023.

În ședințele separate din **29 august și 12 septembrie 2023**, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, analizând, în procedura reexaminării, Decizia Curții Constituționale nr.

287/2023, prevederile Legii fundamentale, precum și legea trimisă la promulgare, **au hotărât**, cu unanimitate de voturi, **să adopte raport comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

Inițiativa legislativă are ca obiect modificarea anexelor nr.4 și 4.5 din Legea nr.45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, cu modificările și completările ulterioare.

În data de 29 martie 2023, Președintele României formulează critici de neconstituționalitate extrinsecă și intrinsecă. Astfel, susține că legea criticată are ca obiect de reglementare modificarea art. 28 alin. (5) din Legea nr. 45/2009 cu privire la preluarea și integrarea unităților de cercetare-dezvoltare prevăzute în anexa nr. 4, în sensul înlocuirii sintagmei "în cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat" cu sintagma "învățământ de stat". Totodată, potrivit legii, Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Geoagiu se reorganizează sub denumirea de Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Geoagiu și se preia prin absorbție de către Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" din Geoagiu, Hunedoara, iar anexele nr. 4 și nr. 4.5 la Legea nr. 45/2009 sunt înlocuite. De asemenea, prin art. II din legea criticată sunt reglementate o serie de operațiuni pentru plata datoriei Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Geoagiu din subordonarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" către bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul fondurilor speciale și către Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului.

Autorul sesizării susține că este încălcat principiul bicameralismului, arătând că amendamentele aduse în Camera decizională legii supuse controlului de constituționalitate se îndepărtează de la scopul avut în vedere de inițiatori, și anume preluarea Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Geoagiu de către Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza". De asemenea, mai susține că alocarea unei sume importante de la bugetul de stat pentru plata datoriilor acestei stațiuni depășește intenția inițiatorilor, iar în condițiile în care Senatul, ca primă Cameră sesizată, a respins propunerea, o astfel de soluție legislativă trebuia să fie dezbătută și votată de ambele Camere.

Președintele României mai susține că, referitor la modalitatea de constituire a dreptului de administrare, "se încalcă art. 1 alin. (4), a art. 136 alin. (4) și a art. 147 alin. (4) din Constituție. Astfel, arată că, în absența unui temei-cadru în corpul actului modificator, suprafețele de teren descrise în anexa nr. 2 la legea supusă controlului de constituționalitate vor trece în administrarea Liceului Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" - Geoagiu exclusiv prin efectul titlului acestei anexe, ce va înlocui anexa nr. 4.5 la Legea nr. 45/2009.

În privința terenurilor proprietate publică date în administrarea instituțiilor și unităților de cercetare-dezvoltare de drept public și de utilitate publică, art. 31 alin. (3) din Legea nr. 45/2009 permite expres scoaterea lor din proprietatea publică și din administrarea unităților de cercetare-dezvoltare din agricultură și silvicultură prin lege, ca act al Parlamentului. Însă, în ceea ce privește modalitatea de constituire a dreptului de administrare, direct prin lege, ca act al Parlamentului, prin efectul anexei acesteia, soluția legislativă contravine dispozițiilor art. 1 alin. (4), ale art. 136 alin. (4) din

Constituție și jurisprudenței constante a Curții Constituționale în materie, precum și, implicit, dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție."

Prin **Decizia Curții Constituționale nr.287 din 24 mai 2023, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate** formulată de Guvernul României și de Președintele României și constată că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare **este neconstituțională, în ansamblul său**, reținând următoarele considerente:

"Curtea observă că prima Cameră sesizată a respins propunerea legislativă, care conținea un articol unic, cu două puncte, prin care se modifică și se înlocuiesc două anexe la Legea nr. 45/2009 (anexa nr. 1, care modifică și înlocuiește anexa nr. 4 la Legea nr. 45/2009, și anexa nr. 2, care modifică și înlocuiește anexa nr. 4.5 la Legea nr. 45/2009), în sensul punctual al preluării Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Geoagiu de către Liceul Tehnologic Agricol "Alexandru Borza" Geoagiu.

45. Potrivit expunerii de motive, intervenția legiuitorului este necesară "pentru reglementarea situației în vederea evitării distrugerii patrimoniului statului și creșterii arieratelor", sens în care se arată că "timp de 11 ani, instituțiile nominalizate în anexa nr. 4 la Legea nr. 45/2009 [] nu au fost preluate de universități sau academii, patrimoniul acestora degradându-se, fiind blocate din punct de vedere financiar, neexistând posibilitatea de finanțare din partea ASAS, similar unităților prevăzute în anexele nr. 1-3". În acest sens, "se propune preluarea S.C.P.P. Geoagiu de către Liceul Tehnologic Agricol «Alexandru Borza» Geoagiu, având în vedere că S.C.P.P. Geoagiu nu mai are capacitate de finanțare, deținând doar o suprafață de teren de 6,48 ha curți-construcții".

46. Camera decizională a adus modificări și completări actului normativ, astfel încât, sub aspectul formei, legea adoptată este structurată în trei articole. Din punctul de vedere al conținutului, Curtea reține, în esență, că, distinct față de forma inițială, articolul I pct. 1 cuprinde soluția legislativă de modificare a art. 28 alin. (5) din Legea nr. 45/2009, în sensul înlocuirii sintagmei "învățământ superior de stat" cu sintagma "învățământ de stat", creându-se astfel cadrul legal pentru preluarea și integrarea unităților de cercetare-dezvoltare prevăzute în anexa nr. 4 la Legea nr. 45/2009 de către liceele tehnologice (astfel cum motivează autorii amendamentului). De asemenea, sub aspectul conținutului normativ, substanțială este completarea legii cu soluția legislativă cuprinsă în art. II privind repartizarea sumei de 1.600.000 lei din bugetul de stat pentru plata datoriei Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Geoagiu (nemotivată de autorii amendamentului). Această soluție nu a fost avută în vedere nici de inițiatorii propunerii legislative și nici de prima Cameră sesizată atunci când a dezbătut propunerea legislativă.

47. Curtea constată astfel că legea, în redactarea pe care a adoptat-o Camera Deputaților, vizează aspecte total diferite față de dispozițiile legale dezbătute și respinse de Senat, care relevă o viziune legislativă esențial diferită. Prin completările aduse, Camera Deputaților reglementează cu privire la dispoziții care nu au fost niciodată și în nicio formă puse în dezbateră Senatului, ca primă Cameră sesizată. Legea adoptată de Camera Deputaților schimbă configurația actului normativ și se îndepărtează de la scopul avut în vedere de inițiatorii săi. Pornind de la premisa că legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, rezultă că autoritatea legiuitoare trebuie să respecte dispozițiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră. Or, adoptând legea în forma supusă controlului, Camera Deputaților a sustras dezbaterii primei Camere sesizate soluția legislativă cuprinsă în art. II din legea criticată, cu evident impact financiar și consecințe asupra bugetului de stat.

48. Pentru toate aceste argumente, Curtea constată că legea a fost adoptată de Camera Deputaților cu încălcarea principiului bicameralismului, consacrat de art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție, întrucât, pe de o parte, există deosebiri majore de conținut juridic între formele supuse dezbaterii celor două Camere ale Parlamentului și implicit o configurație semnificativ diferită a legii față de forma avută în vedere de Camera de reflecție, iar, pe de altă parte, există o abatere de la obiectivul urmărit de inițiatorii propunerii legislative.”

În situația constatării neconstituționalității unei legi în ansamblul său, și nu doar a unor dispoziții din aceasta, Curtea Constituțională a stabilit, pe cale jurisprudențială, că "pronunțarea unei astfel de decizii are un efect definitiv cu privire la acel act normativ, consecința fiind încetarea procesului legislativ în privința respectivei reglementări."

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală **supun spre dezbateri, plenului Senatului**, prezentul raport **comun de respingere a Legii** pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare.

În raport cu obiectul de reglementare, legea aflată în procedura reexaminării face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Conform dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este primă Cameră sesizată.**

Președinte,
[Redacted]
Senator ~~Elena-Simona Spătaru~~
[Redacted]
Secretar,
Senator Constantin-Daniel CADARIU
[Redacted]

Președinte,
[Redacted]
Senator ~~George Scarlat~~
[Redacted]
Secretar,
[Redacted]
Senator ~~Sebastian Cernic~~
[Redacted]